

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliae
aliquot piaë, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

Haimo <Altissiodorensis>

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Si diligitis me, mandata mea seruate. loh. 14.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

patrem necq̄ me. In hoc se Iudæi patrem non cognoscere ostendunt, cum prædicatores filij tanto odio persequuntur, sicut idem filius alibi discipulis dicit: Qui uos recipit, me recipit, & q̄ uos spernit, me spernit. Mat. 10.

Sed hæc locutus sum uobis, ut cum uenerit hora, eorum reminiscamini, quia ego dixi uobis. Ibid. & Mar. 13. Prædicit pius magister persecutiones discipulis uenturos, ut tanto facilius eas uenientes tolerarent, quanto ab illo prædictas recolerent. Minus em̄ iacula feriunt quæ præuideri possunt, repētini uero & subitanei casus, etiam fortissimos milites in bello cōturbare solent. Et ideo non solum hic quod futurum erat, prædicere uoluit, sed etiam plurimis in locis, ut tanto leuius tribulationes & angustias sufferrent, quanto per præscientiæ clypeum muniti essent. Cum em̄ mitteret eos ad prædicandum, dicens: Ecce ego mitto uos sicut oues in medio luporū, quid pro eadem prædicatione passuri essent, continuo manifestare curauit, subiiciens: Cavete ab hominibus, tradent enim uos in concilijs, & in synagogis suis flagellabunt uos, & ante reges & præfides ducemini propter me, in testimonium illis & gentibus. Et itē: Beati eritis cū uos oderint hoīes, & cum separauerint uos, & exprobrauerint & eiecerint nomen uestrū tanq̄ malum, propter filiū hoīs. Gaudete in illa dei & exultate, ecce enim merces uestra copiosa est, in cælis. Luc. 6.

IN VIGILIIS PENTECOSTES. Iohannis. XIII.

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis: Si diligitis me, mandata mea seruate. Et reli.

N

Quid est quod dicit, quod diligētibz deus & seruantibus mandata eius, spiritus paraclētus daretur, dum deus non diligitur, & mandata eius seruari non possunt, nisi per spiritum sanctum? Quid aliud, nisi q̄ qui per spiritum sanctum diligit deum, meretur diligendo ut plus habeat, & plus habendo plus diligat? Paraclētus quippe consolator interpretatur. Et spiritus sanctus recte paraclētus uocatur, quia corda fidelīū, ne inter huius seculi aduersa deficiant, cælestis uitæ desiderijs subleuat ac reficit.

Et ego rogabo patrem, & alium paraclētum dabit uobis. Ostendit in hoc & seipsum esse paraclētum. Habebant enim & prius paraclētum, ipsum uidelicet dñm secum in carne commorantem, cum & miraculorū dulcedine & opere prædicationis, ne propter infidelīū persecutionē scandalizari possent, erigi & confortari solebant. Rogabo dixit, per humanitatem, qui cuncta dat cum patre per diuinitatem.

Ut maneat uobiscum in eternum.

In æternum namq̄ manet cum sanctis, quos & in hac uita semper inuisibiliter intus illustrat, & in futuro ad contemplandam perpetuo speciem maiestatis introducit.

Spiritum ueritatis, quem mundus non potest accipere, quia nō uidet eū, nec scit eum. Mundum autem appellat, homines mundi huius amori datos. Mundus ergo eum accipere non potest, id est, mundiales homines, quia non habent inuisibiles charitatis oculos q̄bus solummodo spiritus sanctus uideri potest, & sciri, & sciendo intelligi.

Vos autem cognoscetis eum, quia apud uos manebit, & in uobis erit.] Erit, ut maneat in eternum. Dominum namque saluatorem & infideles ante passionem in carne uiderunt, sed quia filius dei esset, quia paracletus a deo missus in mundum, non nisi fideles scire potuerunt. Spiritum autem sanctum neque oculis uidere infideles, neque animo ualebant cognoscere, quia non indutus humanitate discipulis apparuit, sed ita ad eos uenire, ita apud eos maluit manere, ut in ipsis eorum cordibus gratissimam sibi sedem consecraret. Hoc est enim quod ait: [Vos autem cognoscetis eum, quia apud uos manebit, & in uobis erit.] Qui autem inuisibiliter in hac uita manet cum electis, uisibiliter utique eis gratiam suae cognitionis exhibet.

Non relinquam uos orphanos, uentam ad uos.] Videbatur infidelibus quia moriens in cruce dominus, discipulos relinqueret orphanos: sed non reliquit orphanos, quibus & praebuit seipsum uiuum *Actu. 2* post passionem suam in multis argumentis per dies quadraginta, & post dies decem assumptionis suae, spiritus sancti illis de caelo charismata donauit, ubi ipsum Christum ad eos uenisse nullus ambigit, qui inseparabile sanctae trinitatis naturam, ueritatem & operationem, esse cognoscit.

Adhuc modicum & mundus me iam non uidet.] Modicum erat usque ad tempus expletae passionis, ex quo illum reprobi uidere non ualebant. Soli etenim iusti, qui morte illius erant contristati, gaudium resurrectionis eius uidere meruerunt.

Vos autem uidetis me, quia ego uiuo, & nos uiuetis.] Quid est quod ait, Ego uiuo, & uos

uiuetis? Cur de presenti se dixit uiuere, illos autē de futuro esse uicturos, nisi etiam uitā carnis, utiq; resurgentis, qualis in ipso præcedebat, & illis est pollicitus securam? Et quia ipsius mox futura fuerat resurrectio, presentis posuit temporis uerbum, propter significandam celeritatem: illorum autem, quod in seculi differtur finem, non ait, uiuētis, sed uiuetis. Duas enim resurrectiones, suam scilicet mox futuram, & nostram in fine seculi securam, duobus uerbis presentis temporis & futuri, eleganter breuiterq; promisit.

In illo die uos cognoscetis, quia ego sum in patre meo, & uos in me, & ego in uobis. In quo die, nisi de quo ait, [Et uos uiuetis? Nouerāt apostoli tunc esse Christum in patre, per unitatem in diuiduā diuinitatis: nouerant se esse in Christo, p̄ susceptionem fidei & sacramentorum eius, qui nouerant uera ceter uiuere tunc esse Christū in patre, in se esse Christum per dilectionem & obseruantiam mandatorum eius: nouerat & hoc sancta dei ecclesia, sed longe melius & plenius in illa die, de qua dixit, [Et uos uiuetis:] in qua uera ceter uiuere incipiens, hoc est, in die resurrectionis, quando perfectius cuncta que scienda sunt scient, quando ipsum scientiæ fontem uicinius sine fine conspiciens. Et quia omnibus huius p̄missionem beatitudinis p̄mitteret, nō solummodo apostolis, mox subiūgit:

Qui habet mandata mea, & seruat ea, ille est qui diligit me. Qui autem diligit me, diligetur a patre meo, & ego diligam eū, & manifesta bo ei meipsum.] Vbi omni intentione considerandum est, quia Christum uere diligere, est non

Solum ipsam delectionem confiteri, sed mandata Christi, quæ discendo habemus, operando seruire, [Qui habet (inquit) mandata mea & seruat ea, ille est qui diligit me.] Qui habet in memoria, & seruat in uita: qui habet in sermonibus, & seruat in moribus: qui habet audiendo, & seruat faciendo: aut qui habet faciendo, & seruat ea perseverando, ipse est (inquit) qui diligit me. ¶ Notandum quia cum presentis temporis uerbo diceret, qui aut diligit me, adijcit de futuro, diligetur a patre meo: & ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum. Diligit namque etiam nunc dilectores suos cum patre filius, sed nunc diligit ad hoc, ut recte uiuant ex fide, que per dilectionem operatur: tunc ad hoc diligit, ut perueniant ad uisionem ueritatis, quam per fidem gustauerant. Non aut frustra addidit, [& manifestabo ei meipsum.] Si uero secundum humanitatem se cunctis in iudicio manifestabit, solis uero iustis & sanctis diuinitatis gloriam, in qua æqualis est patri & spiritui sancto, ad æternam beatitudinem manifestaturus erit.

IN DIE SANCTO PENTECOSTES. IOHAN. XIII.

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis: Si quis diligit me, sermonem meum seruabit. Et reliqua.

Promissurus dominus spiritum sanctum discipulis, quales se exhibere debeant, qui eius habitaculum fieri desiderant, in exordio huius lectionis manifestat, cum dicit: [Si quis diligit me, sermonem meum seruabit.] In quibus uerbis ostendit, quia probatio ueræ dilectionis, exhibitio est